

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE Z GEOGRAFII

POZIOM PODSTAWOWY I ROZSZERZONY

I. Cele Przedmiotowego Oceniania

Przedmiotowe Ocenianie z geografii określa wymagania edukacyjne stanowiące podstawę do mierzenia efektów jakości pracy Ucznia, oceniania jego postępów w nauce (przyrost wiedzy i umiejętności) oraz klasyfikowania i promowania Uczniów.

Przedmiotowe ocenianie ma na celu:

1. systematyczne wspieranie rozwoju Ucznia poprzez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych;
2. wypracowanie i przestrzeganie czytelnych reguł oraz skutecznego systemu współpracy pomiędzy Nauczycielem, Uczniem i Rodzicami;
3. motywowanie Ucznia do dalszej pracy, pomoc w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju;
4. kształtowanie świadomości Ucznia w zakresie umiejętności dokonywania refleksji i samooceny własnej pracy;
5. dokonywanie ciągłej ewaluacji działań edukacyjnych i bieżące podawanie Uczniom i Rodzicom informacji zwrotnej na temat efektów pracy Ucznia;
6. wykorzystanie wyników osiągnięć pracy Nauczyciela i Uczniów do planowania i modyfikowania działań edukacyjnych Nauczyciela.

II. Postanowienia ogólne

1. Obowiązuje skala ocen od 6 (celujący) do 1 (niedostateczny).
2. Na lekcjach geografii oceniane są:
  - a. odpowiedzi ustne uczniów
  - b. prace klasowe pisemne (z większych partii materiału – kilka lekcji, dział)
  - c. kartkówki
  - d. aktywny udział w zajęciach zespołowych i grupowych
  - e. prace domowe obowiązkowe i rozszerzone (dla chętnych)
  - f. referaty i inne działania związane z przedmiotem nauczania

3. Ocena semestralna i roczna jest wypadkową (ale nie średnią) ocen częściowych uzyskanych według kryteriów zawartych w punkcie 2, a także takich danych jak systematyczna praca ucznia na lekcjach i w domu, przygotowanie do lekcji (podręcznik, zeszyt, atlas), terminowe wywiązywanie się z zadań.

III. Prawa i obowiązki Ucznia

A. Prawa Ucznia:

1. Uczniowie znają zasady oceniania z przedmiotu geografia i zostają zapoznani z PO na początku roku szkolnego a o ewentualnych zmianach są poinformowani natychmiast po ich wprowadzeniu.
2. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć lekcyjnych jeden (przy jednej godzinie tygodniowo) lub dwa razy w semestrze (przy min. dwóch godzinach tygodniowo). Nieprzygotowanie zwalnia z odpowiedzi ustnej, obowiązku przedłożenia zeszytu lub pracy domowej oraz z pisania niezapowiedzianej kartkówki. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia z zapowiedzianych prac kontrolnych i sprawdzianów.
3. Oceny efektów pracy są jawne dla Ucznia.
4. Uczniowie mają prawo do zgłaszania Nauczycielowi własnych uwag i zastrzeżeń dotyczących sposobu oceniania efektów ich pracy.

B. Obowiązki ucznia:

1. Posiadanie zeszytu przedmiotowego i systematyczne prowadzenie notatek.
2. Posiadanie podręcznika, atlasu geograficznego.
3. Systematyczny i aktywny udział w zajęciach lekcyjnych.
4. Systematyczne przygotowywanie się do zajęć lekcyjnych, rzetelne przygotowywanie zadań i prac domowych.

IV. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych

A. Zasady sprawdzania i oceniania prac pisemnych

1. Pisemne prace klasowe – sprawdziany

- Za sprawdzian pisemny uznaje się pisemną pracę kontrolną Ucznia obejmującą dowolny zakres treści przeprowadzany z całą klasą, pisany przez co najmniej 1 godzinę lekcyjną.

- Prace klasowe są obowiązkowe dla wszystkich Uczniów.
- W ciągu dwóch tygodni Nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić Uczniom sprawdziany i pisemne prace kontrolne. W przypadku niedyspozycji Nauczyciela bądź ferii termin ten zostaje przesunięty o czas absencji lub okres świąt.
- Jeżeli z przyczyn losowych Uczeń nie może napisać pracy klasowej z całą klasą to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od daty pisania pracy lub w terminie ustalonym przez Nauczyciela z Uczniem.
- Uczeń, którego nieobecność na sprawdzianie nie była uwarunkowana dłuższą chorobą bądź ważnymi wypadkami losowymi może pisać lub zostać odpytany z zakresu danego materiału zaraz po powrocie do szkoły.
- W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności Ucznia termin i zasady napisania sprawdzianów ustala Nauczyciel z Uczniem.
- Uczeń ma prawo do poprawy oceny z pracy klasowej, w terminie dwóch tygodni od dnia oddania ocenionego sprawdzianu przez Nauczyciela. Dokładny termin ustala Nauczyciel z Uczniem. W szczególnych, uzasadnionych przypadkach Nauczyciel może wyrazić zgodę na podwyższenie oceny pozytywnej. Z obu ocen liczona jest średnia ważona. Każdy stopień uzyskany podczas poprawiania pracy klasowej wpisuje się do dziennika. Wszystkie stopnie bieżące wykorzystywane są podczas ustalania oceny klasyfikacyjnej.
- Nauczyciel planujący przeprowadzenie sprawdzianu pisemnego zaznacza w terminarzu w dzienniku lekcyjnym termin sprawdzianu z odpowiednim wyprzedzeniem, o ile nie zaplanowano w danym tygodniu trzech sprawdzianów. W przypadku zmiany terminu sprawdzianu pisemnego dokonanej na prośbę Uczniów nie jest obowiązujący przepis dotyczący ilości sprawdzianów w danym tygodniu lub dniu.
- Nauczyciel podczas każdego sprawdzianu powinien podać Uczniom punktację przewidzianą za poszczególne umiejętności, wiedzę, zadania, czy polecenia oraz liczbę punktów wymaganą do otrzymania określonej oceny.
- Każdy sprawdzian powinien zawierać zadanie (polecenie) wykraczające poza podstawy programowe, oceniane na stopień celujący

- Jeżeli podczas pisania pracy klasowej Uczeń korzysta z niedozwolonych źródeł, zakłóca spokój otrzymuje ocenę niedostateczną

2. Kartkówki

- Przez kartkówkę, należy rozumieć pisemną formę sprawdzania wiadomości trwającą nie dłużej niż 20 minut, obejmującą materiał z trzech ostatnich lekcji z uwzględnieniem podstawowych wiadomości z omawianego działu.
- Nauczyciel ma prawo do przeprowadzenia niezapowiedzianej kartkówki z pracy domowej lub treści materiału z ostatnich trzech lekcji.
- Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie. Zgłoszenie nieprzygotowania na początku lekcji zwalnia z pisania kartkówki.

Dla prac pisemnych z punktowanymi odpowiedziami obowiązują następujące kryteria procentowe:

Progi procentowe	Ocena
0-39%	Niedostateczny
40-54%	Dopuszczający
55-74%	Dostateczny
75-89%	Dobry
90-99%	Bardzo dobry
100%	Celujący

3. Pisemne prace domowe

- Za wykonanie dodatkowych prac nadobowiązkowych Nauczyciel może wystawić Uczniowi ocenę pozytywną lub „+”.
- Brak lub źle wykonana praca nadobowiązkowa nie może być podstawą do ustalenia Uczniowi oceny niedostatecznej.
- Ocenie podlega zawartość merytoryczna, forma, staranność i samodzielność.

Kryteria oceny pisemnych prac domowych

Celujący - praca wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera własne przemyślenia i oceny.

Bardzo dobry - praca wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie terminologią geograficzną.

Dobry - praca zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia.

Dostateczny – praca zawiera najważniejsze treści, występują nieliczne błędy rzeczowe.

Dopuszczający – praca zawiera tylko niektóre z najważniejszych treści, występują błędy rzeczowe.

Niedostateczny – praca niesamodzielna i niestaranna.

B. Zasady oceniania wypowiedzi ustnych

- Odpowiedź ustna obowiązuje trzy ostatnio zrealizowane tematy lekcji lub zapowiedzianą na co najmniej tydzień wcześniej, większą partię materiału.
- Ocena z odpowiedzi ustnej powinna być krótko uzasadniona przez Nauczyciela.
- Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania raz w semestrze, jeżeli zajęcia mają wymiar jednej godziny tygodniowo lub dwa razy w semestrze, jeżeli liczba godzin w tygodniu z danego przedmiotu wynosi 2 lub więcej. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie przed rozpoczęciem lekcji, bez podania przyczyny, w formie uzgodnionej z Nauczycielem.
- Aktywność na lekcji oceniana jest „+”. Za pięć „+” Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- Wypowiedzi ustne oceniane są na bieżąco zgodnie z wymaganiami na poszczególne oceny.

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej

Celujący - odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera własne przemyślenia i oceny.

Bardzo dobry - odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie terminologią geograficzną.

Dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia.

Dostateczny - Uczeń zna najważniejsze treści, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy Nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe.

Dopuszczający - niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania Nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy Nauczyciela.

Niedostateczny - nie potrafi rozwiązać zadań o najmniejszym stopniu trudności nawet z pomocą Nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez Nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych. Nie zna podstawowych pojęć geograficznych i nie potrafi czytać mapy.

C. Ocenianie innych form jakości i efektów pracy ucznia:

- umiejętność wyszukiwania i pozyskiwania informacji - prace projektowe, praca dowolna i sterowana, referaty, zadania specyficzne;
- umiejętność przygotowania oraz przeprowadzenia prezentacji multimedialnych;
- praca własna (poszukiwanie, przeprowadzanie i komentowanie własnych obserwacji); umiejętności społeczne i transwersalne (praca w zespole, grupie, w plenum);
- postawa, (rzetelność, sumienność, wytrwałość i systematyczność w zdobywaniu wiedzy);
- aktywność i zaangażowanie ucznia na lekcjach;

V. Kryteria oceniania Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

1. Celujący (6) Ocenę celującą otrzymuje Uczeń, który:

- jest laureatem lub finalistą olimpiad i konkursów przedmiotowych;
- rozwiązuje zadania wykraczające poza obowiązujący program nauczania;
- doskonale posługuje się mapą i terminologią naukową;
- udziela odpowiedzi bezbłędnych, samodzielnych i wykraczających poza program.

2. Bardzo dobry (5) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje Uczeń, który:

- stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nowych i nietypowych;
- biegle posługuje się mapą;
- udziela odpowiedzi bezbłędnych, samodzielnych i wyczerpujących.

3. Dobry (4) Ocenę dobrą otrzymuje Uczeń, który:

- stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych;
- rozumie i wyjaśnia zjawiska i procesy geograficzne;
- sprawnie posługuje się mapą;
- udziela odpowiedzi niepełnych, bezbłędnych i samodzielnych.

4. Dostateczny (3) Ocenę dostateczną otrzymuje Uczeń, który:

- opanował podstawowe treści objęte programem nauczania;
- wyjaśnia zjawiska i procesy przy niewielkiej pomocy nauczyciela;
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji;
- wykazuje się podstawową znajomością mapy;
- udziela odpowiedzi nie w pełni samodzielnie, pojawiają się błędy merytoryczne.

5. Dopuszczający (2) Ocenę dopuszczającą otrzymuje Uczeń, który:

- opanował w sposób wybiórczy minimum materiału programowego;
- wyjaśnia ważniejsze zjawiska i procesy przy dużej pomocy nauczyciela;
- potrafi czytać mapę;
- pomija istotne treści merytoryczne.

6. Niedostateczny (1) Ocenę niedostateczną otrzymuje Uczeń, który:

- nie zna pojęć geograficznych;
- nie potrafi wyjaśniać zjawisk i procesów z dużą pomocą nauczyciela;
- nie potrafi czytać mapy;
- udziela odpowiedzi zawierające poważne błędy merytoryczne lub nie udziela odpowiedzi.